

УДК 336.64

Решетник Н. І.

кандидат економічних наук, доцент кафедри менеджменту і маркетингу,
Київський національний лінгвістичний університет, Україна;
e-mail: onr@ukr.net; ORCID ID: 0000-0003-2458-0284

Насікан Н. І.

кандидат економічних наук, доцент кафедри менеджменту і маркетингу,
Київський національний лінгвістичний університет, Україна;
e-mail: ninaivanovna.new@gmail.com; ORCID ID: 0000-0001-6990-8584

Клименко О. М.

кандидат економічних наук, доцент,
начальник відділу економіки, інтелектуальної власності, маркетингу інновацій
та організації підготовки наукових кадрів,
Інститут сільськогосподарської мікробіології та агропромислового виробництва НААН,
Чернігів, Україна;
e-mail: olenaklymenko99@gmail.com; ORCID ID: 0000-0002-7618-2555

Світлична К. С.

кандидат фармацевтичних наук, доцент,
доцент кафедри менеджменту і публічного адміністрування,
Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна;
e-mail: karinasv77@gmail.com; ORCID ID: 0000-0003-0766-7513

Суськова Т. О.

кандидат економічних наук, доцент кафедри маркетингу,
Київський національний торговельно-економічний університет, Україна;
e-mail: t.suslova@knute.edu.ua; ORCID ID: 0000-0002-6528-2526

СТРАТЕГІЧНИЙ ФІНАНСОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ У ДІЯЛЬНОСТІ КОРПОРАЦІЙ

Анотація. Обґрунтовано необхідність трансформації фінансових механізмів у формуванні нових підходів стратегічного управління. Визначено фактори впливу на розвиток стратегічної діяльності корпорацій і недоліки реалізації фінансових стратегій в умовах змін. Метою статті є визначення ефективної моделі стратегічного фінансового менеджменту корпорацій в сучасних умовах змін для вдосконалення системи стратегічного управління корпорацій. Методичною базою для розрахунків є рейтинги Global 100, Forbes, NPS benchmarks, Sustainable Ukraine, прикладні дослідження Професійної асоціації корпоративного управління, Центру «Розвиток КСВ». На основі аналізу стратегій розвитку світових стійких корпорацій-лідерів визначено основні стратегічні напрями їхньої діяльності. Для визначення вагомості складових стратегічного фінансового менеджменту корпорацій у забезпеченні стійкого розвитку проаналізовано фінансові показники світових лідерів-корпорацій (Chr. Hansen Holding A/S, Kering SA, Nestle Corporation, Ørsted, GlaxoSmithKline plc) та українських лідерів-корпорацій (DP «НАЕК «Enerhoatom», PrAT «Ukrhydroenerho», TOV «Kernel», IP «Koka Kola Beveridzhyz Ukraina Limited», «Karlsberh Ukraina»): ринкова капіталізація, прибуток, показник лояльності клієнтів / репутація бренду. У висновках зазначено про необхідність підвищення ефективності стратегічного фінансового менеджменту українських корпорацій у сучасних умовах змін, що потребує відстеження зовнішніх фінансових ризиків, постійного коригування стратегічних напрямів корпорацій з урахуванням концепції сталого (стійкого) розвитку

Ключові слова: стратегічне управління, фінансовий менеджмент, корпорації, стійкий (сталий) розвиток.

Формул: 1; рис.: 1; табл.: 2; бібл.: 14.

Reshetnyk N.

*Ph. D. in Economics, Associate Professor of the Department of Management and Marketing,
Kyiv National Linguistic University, Ukraine;
e-mail: onr@ukr.net; ORCID ID: 0000-0003-2458-0284*

Nasikan N.

*Ph. D. in Economics, Associate Professor of the Department of Management and Marketing,
Kyiv National Linguistic University, Ukraine;
e-mail: ninaivanovna.new@gmail.com; ORCID ID: 0000-0001-6990-8584*

Klymenko O.

*Ph. D. in Economics, Associate Professor,
Head of Economics, Author's rights, Marketing Innovation and Training of Scientific Personnel,
Institute of Agricultural Microbiology and Agro-Industrial Manufacture,
National Academy of Agrarian Sciences, Chernihiv, Ukraine;
e-mail: olenaklymenko99@gmail.com; ORCID ID: 0000-0002-7618-2555*

Svitlychna K.

*Ph. D. in Pharmacy,
Associate Professor of the Department of Management and Public Administration,
National University of Pharmacy, Kharkiv, Ukraine;
e-mail: karinasv77@gmail.com; ORCID ID: 0000-0003-0766-7513*

Suslova T.

*Ph. D. in Economics, Associate Professor of Department of Marketing,
National University of Trade and Economics, Kyiv, Ukraine;
e-mail: t.suslova@knute.edu.ua; ORCID ID: 0000-0002-6528-2526*

STRATEGIC FINANCIAL MANAGEMENT IN THE ACTIVITIES OF CORPORATIONS

Abstract. The article substantiates the need to transform financial mechanisms in the formation of new approaches to strategic management. The factors influencing the development of strategic activities of corporations and the shortcomings of the implementation of financial strategies in the face of change are identified. The aim of the article is to determine an effective model of strategic financial management of corporations in modern conditions of change to improve the system of strategic management of corporations. The methodological basis for the calculations are the ratings of Global 100, Forbes, NPS benchmarks, Sustainable Ukraine, applied research of the Professional Association of Corporate Governance, the Center for CSR Development.

Based on the analysis of development strategies of the world's sustainable leading corporations, the main strategic directions of their activities have been identified. To determine the importance of the components of strategic financial management of corporations in ensuring sustainable development, the authors analyzed the financial performance of global corporate leaders (Chr. Hansen Holding A / S, Kering SA, Nestle Corporation, Ørsted, GlaxoSmithKline plc) and Ukrainian corporate leaders (DP «NAEK «Enerhoatom»», PrAT «Ukrhydroenerho», TOV «Kernel», IP «Koka Kola Beveridzhyz Ukraina Limited», «Karlsberh Ukraina»): market capitalization, profit, customer loyalty / brand reputation.

In the conclusions, the authors noted the need to increase the effectiveness of strategic financial management of Ukrainian corporations in modern conditions of change, which requires tracking of external financial risks, constant adjustment of strategic directions of corporations taking into account the concept of sustainable development.

Keywords: strategic management, financial management, corporations, sustainable development.

JEL Classification G3, O16, G15

Formulas: 1; fig.: 1; tabl.: 2; bibl.: 14.

Вступ. Пандемія гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARSCoV-2, та економічна криза всіх галузей економіки зумовлюють необхідність трансформацій у системи управління фінансами корпорацій та у формуванні нових стратегічних напрямів їхнього розвитку. Здатність корпорацій ефективно розвиватись на сучасному глобальному ринку цілком залежить від їхньої спроможності адаптуватися до змін зовнішнього середовища і задовольнити потреби всіх залучених до цього процесу учасників. У зв'язку з цим корпораціям потрібно забезпечити перспективи власної діяльності на основі оновлених механізмів стратегічного управління, у тому числі ефективного стратегічного фінансового менеджменту. В умовах реформування підходів до управління фінансовий менеджмент повинен стати рушійною підсистемою в системі стратегічного управління корпораціями, що зумовила би постійний пошук нових методичних прийомів і фінансових інструментів для обґрунтування ефективних управлінських рішень.

Аналіз досліджень і постановка завдання. Значний внесок у дослідженні методології формування та реалізації фінансової стратегії корпорацій забезпечили праці зарубіжних і вітчизняних учених. Теоретичні основи формування стратегічного фінансового менеджменту та його ролі в діяльності корпорацій досліджували М. Delkhosh [1], А. Drury [2], Н. Mousavi [1], W. Kenton [2].

R. Elhossary [3], М. Fatima [3], Н. Nobanee [3] і К. Telan [3] дослідили вплив стратегічного фінансового менеджменту на сталий розвиток корпорацій. Дослідженню взаємозв'язків між цифровою бізнес-стратегією, стратегією сталого розвитку і фінансовими показниками присвячені наукові праці М. Nasiri [4], Т. Rantala [4], М. Saunila [4], J. Ukko [4].

Наукові дослідження А. Al Ahbabi і Н. Nobanee [5] направлені на вдосконалення фінансового менеджменту як інструменту просування стійких практик ведення бізнесу та сталого розвитку в довгостроковій перспективі бізнесу.

Наукові напрацювання D. Fayvishenko [6], Т. Dubovyk [6], L. Ladon'ko [7], О. Marukhlenko [8], О. Mital [7], N. Orlova [7; 8], А. Savchuk [6], N. Filipova [7] присвячені теорії і практиці формування фінансової стратегії корпорацій, аспектам побудови стратегічного фінансового менеджменту корпорацій в умовах кризової, перехідної та ринкової моделей економіки. Попри велику кількість праць учених з цієї проблематики, постає необхідність подальшого пошуку нових ефективних ідей щодо оновлення механізмів стратегічного фінансового менеджменту.

Метою статті визначення ефективної моделі стратегічного фінансового менеджменту корпорацій у сучасних умовах змін для вдосконалення системи стратегічного управління корпорацій.

Результати дослідження. Стратегічний фінансовий менеджмент є основою фінансової стратегії корпорації та здійснюється на основі пошуку унікальних моделей і компетенцій, здатних забезпечувати підвищення прибутку компанії, її вартості на фінансовому ринку та конкурентоспроможність компанії.

Стратегічне управління фінансами полягає у створенні прибутку для бізнесу та забезпеченні прийнятної рентабельності інвестицій. Фінансовий менеджмент здійснюється за допомогою бізнес-планів, установлення фінансового контролю й ухвалення фінансових рішень, і передбачає розуміння і належний контроль, розподіл та отримання активів і пасивів компанії, включаючи моніторинг оперативних статей фінансування, таких як витрати, доходи, дебіторська і кредиторська заборгованість, грошові потоки та прибутковість. Стратегічний фінансовий менеджмент включає всі зазначені аспекти, а також постійну оцінку, планування і коригування, щоб зберегти компанію цілеспрямованою на шляху до досягнення довгострокових цілей [2].

Уже сформовані напрями стратегічного фінансового менеджменту потрібно коригувати, виходячи зі змін зовнішнього середовища і потреб ринку. Так, 2020 року одним із головних чинників впливу на економічні процеси виявився фактор розповсюдження пандемії COVID-19. Пандемія посилила проблеми з ліквідністю інвестиційних фондів, а також підвищила стурбованість у питанні прибутковості багатьох сфер бізнесу. Пандемія

COVID-19 вплинула на місце процесного управління в корпораціях, роботу інновацій та монетизацію змін 2020 року і очікуваний вектор цифровий трансформації 2021-го [6]. Криза COVID-19 призвела до розбіжності у пріоритеті стійкості компаній, а також зменшила перспективи їх зростання: для 49 % європейських компаній характерне зниження доходів або прибутку за останній рік; 19 % європейських компаній, що мали хороші фінансові показники в умовах карантину, очікують негативну динаміку доходів або прибутку в найближчий рік; 32 % європейських компаній очікують зростання прибутку шляхом реалізації ефективного стратегічного фінансового менеджменту кооперацій [9].

В умовах пандемії фінансові можливості корпорацій змінилися і увага більшості корпорацій приділена стратегії виживання й забезпечення стійкості, а не підвищенню їхньої активності. Стійкий темп зростання міг би дозволити корпораціям підтримати фінансову стійкість, максимізувати продажі та доходи без збільшення фінансового важеля [7].

На стратегічний розвиток корпорацій на глобальному ринку впливають також екологічні та соціальні показники, оцінка яких є запорукою побудови ефективної стратегії стійкого розвитку для кожної корпорації [8]. Лідером у сфері прозорості та найкращих галузевих практик щодо рейтингу стійкості є Індекс Global 100 — це рейтинг найбільш стійких корпорацій у світі. Global 100 автоматично враховує всі корпорації з ринковою капіталізацією не менше ніж 2 млрд дол. США. Компанії порівнюють за пріоритетними ключовими показниками ефективності: енергопродуктивність, продуктивність вуглецю, продуктивність води, продуктивність відходів, інноваційний потенціал, відсоток сплаченого податку, ефективність безпеки, різноманітність лідерства та ін. Лідерами в топ-10 Global 100 2019 року є переважно європейські країни: Holding A / S (Данія), Kering SA (Франція), Neste Corporation (Фінляндія») (табл. 1).

Таблиця 1

Топ-10 країн-лідерів за даними Індексу Global 100 у 2019 році

Rank	Corporation	Country	Industry	Score (%)
1	Chr. Hansen Holding A/S	Denmark	Food or other Chemical Agents	82.99
2	Kering SA	France	Apparel and Accessories	81.55
3	Neste Corporation	Finland	Petroleum Refineries	80.92
4	Ørsted	Denmark	Wholesale Power	80.13
5	GlaxoSmithKline plc	United Kingdom	Biopharmaceuticals	79.41
6	Prologis, Inc.	United States	Real Estate Investment Trusts	79.12
7	Umicore	Belgium	Primary Metals Products	79.05
8	Banco do Brasil S.A.	Brazil	Banks	78.15
9	Shinhan Financial Group Co.	South Korea	Banks	77.75
10	Taiwan Semiconductor	Taiwan	Semiconductor Equipment	77.71

Джерело. [10].

На основі аналізу стратегій розвитку стійких корпорацій-лідерів можна зазначити основні стратегічні напрями їхньої діяльності:

Chr. Hansen Holding A/S — унікальна корпоративна культура, яка зміцнить позицію міжнародної біонауочної корпорації з багатопрофільною діяльністю, що інвестує в розвиток ключового бізнесу, і дозволить реалізувати можливості п'яти пріоритетних напрямів (біозахист, фірментовані рослинні складові, фітосанітарна продукція, живі біотерапевтичні продукти, олігосахариди грудного молока);

Kering SA — догляд, співпраця, створення — три вектори для розвитку більш стійкої та відповідальної розкоші, поваги до людей, зменшення споживання ресурсів. Компанія вживає заходів для зменшення впливу на навколишнє середовище і збереження планети та її природних ресурсів, використовуючи інноваційні інструменти, нові практики та оригінальні методології та суворі стандарти;

Neste Corporation — пошук нових способів зменшити кількість вуглецю, що викидається в атмосферу, та інноваційних кругових рішень для повторного використання вуглецю;

Ørsted — переобладнання старих вугільних ТЕЦ у сучасні, які працюють на основі біомаси, що дозволяє скоротити кількість викидів парникових газів. Корпорація до 2024 року має намір упровадити найпотужніші у світі вітрогенератори потужністю 13-15MW;

GlaxoSmithKline — прагне надати диференційовану, якісну та необхідну медичну продукцію якомога більшій кількості людей завдяки науково-технічним ноу-хау.

Як світова, так і українська економіка потерпає від наслідків пандемії на зміни на міжнародному ринку. За оцінкою МВФ, українська економіка зменшилась за підсумками 2020 року на 8,2 %. Аналіз даних щодо відкриття і закриття компаній у період з березня 2020 року демонструє зниження темпів створення нових компаній у вітчизняному бізнес-просторі. Темпи створення компаній за досліджуваний період знизилися на 54,7 % порівняно з аналогічним періодом 2019 року [9].

Для оцінки та порівняння якості стратегічного управління в українських компаніях створено рейтинг Sustainable Ukraine — перший професійний рейтинг корпоративної стійкості українських компаній на основі провідних міжнародних практик з фокусом на їхню інвестиційну привабливість. У рейтингу представлені компанії, що входять до числа 250 найбільших платників податків України, які оцінено з чотирма напрямками: фінансово-економічна, екологічна, соціальна і сфера корпоративного управління. А 2019 року найвищий рівень корпоративної стійкості «AAA» присвоєно DP «NAEK «Enerhoatom»» (перший у рейтингу), високий рівень корпоративної стійкості «AA» здобули компанії PrAT «Ukrhydroenerho», TOV «Kernel» та IP «Koka Kola Beveridzhyz Ukraina Limited», рівень корпоративної стійкості «A» — у «Karlsberh Ukraina», Групи Metinvest, TOV «DTEK» та NEK «Ukrenerho» [11].

Для визначення вагомості складових стратегічного фінансового менеджменту корпорацій у забезпеченні стійкого розвитку авторами обрано проаналізувати показники світових лідерів-корпорацій та українських лідерів-корпорацій: ринкова капіталізація, прибуток, показник лояльності клієнтів / репутація бренду.

Аналіз фінансових показників корпорацій, які мають найвищий рейтинг за показником стійкості у світі: перша п'ятірка (Chr. Hansen Holding A/S, Kering SA, Neste Corporation, Ørsted, GlaxoSmithKline) та в Україні — перша п'ятірка (DP «NAEK «Enerhoatom»», PrAT «Ukrhydroenerho», TOV «Kernel», IP «Koka Kola Beveridzhyz Ukraina Limited», «Karlsberh Ukraina») представлено в *табл. 2*.

Таблиця 2

Аналіз фінансових показників корпорацій у рейтингах Forbes and NPS benchmarks, 2019 рік

Країна	Назва компанії	Ринкова капіталізація, млрд дол. США	Прибуток, млрд дол. США	Net Promoter Score / індекс репутації
Denmark	Chr. Hansen Holding A / S	2,48000	0,69000	71
France	Kering SA	63,00000	2,40000	45
Finland	Neste Corporation	27,20000	1,90000	59
Denmark	Ørsted	42,50000	1,30000	62
United Kingdom	GlaxoSmithKline plc	104,40000	6,80000	0
Ukraine	DP «NAEK «Enerhoatom»»	0,00800	0,00500	53
Ukraine	PrAT «Ukrhydroenerho»	0,00100	0,00010	48
Ukraine	TOV «Kernel»	4,50700	0,34600	31
Ukraine	IP «Koka Kola Beveridzhyz Ukraina Limited»	0,01300	0,00030	39
Ukraine	«Karlsberh Ukraina»	0,00020	0,00006	60

Примітка. Сформовано за [12—14].

Виходячи з показників ринкової капіталізації, прибутковості, показника лояльності клієнтів / репутації бренду зробимо ранжирування корпорацій. Для цього використаємо вбудовану функцію РАНГ (1) у MS Excel:

РАНГ (a_i ; масив; k),

де a_i — рейтинг, для якого визначається ранг;

масив — посилання на дані, які ранжуються (у нашому варіанті — дані показники діяльності корпорацій);

k — число, яке визначає спосіб упорядкування (якщо $k = 0$, то ранг визначається для списку, відсортованого в порядку убутання, інакше — у порядку зростання).

Розглянемо діаграму розміщення корпорацій згідно з отриманими рангами за наведеними показниками, у якій вісь x включає ранг корпорації за ринковою капіталізацією, вісь y — ранг корпорації за прибутковістю, ранг за Net Promoter Score / індекс репутації — параметр, який визначає розмір об'єкта (корпорації) на карті (рис.).

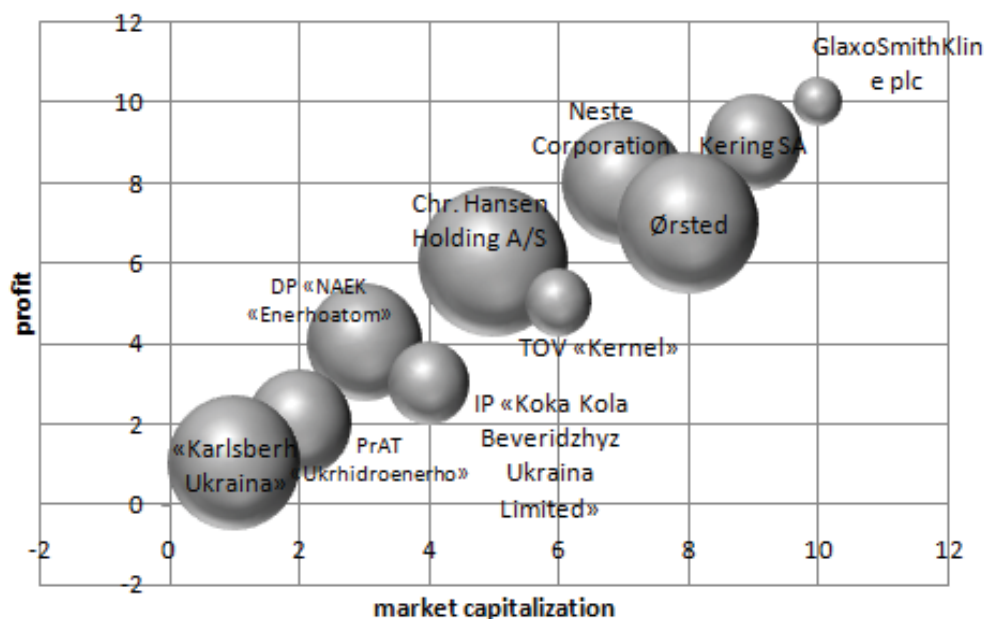

Рис. Діаграма розміщення стійких корпорацій за рангами показників ринкової капіталізації, прибутковості, показника лояльності клієнтів / репутації бренду

Примітка. Сформовано авторами.

Найбільш ефективна стратегія фінансового менеджменту характерна для корпорації з найбільшими значеннями показників ринкової капіталізації, прибутку, показника лояльності клієнтів / репутації бренду, тобто на координатній площині рангів корпорацій — це точка (10; 10; 10).

З діаграми розміщення корпорацій (рис.) можна зробити висновок, що найближчими до координати (10; 10; 10) (тобто корпорації, що отримала найбільші показники) 2019 року, є GlaxoSmithKline plc (10; 10; 10), Kering SA (9; 9; 4), Neste Corporation (7; 8; 7), Ørsted (8; 7; 9). Найнижчі ранги за обраними показниками отримали українські компанії DP «NAEK «Enerhoatom», PrAT «Ukrhydroenerho», TOV «Kernel», IP «Koka Kola Beveridzhyz Ukraina Limited», «Karlsberh Ukraina», що свідчить про неефективність стратегії фінансового менеджменту і необхідність її вдосконалення. Отже, нові можливості для розвитку бізнес-середовища в умовах змін відкривають комплексні підходи стратегічного управління корпорацій щодо формування стійкого стратегічного менеджменту, який побудований на баченні прогнозованих факторів впливу (соціального, екологічного і фінансово-економічного).

Висновки. На основі проведеного аналізу ефективності стратегічного фінансового менеджменту на підставі обраних показників (ринкова капіталізація, прибуток, показник лояльності клієнтів / репутація бренду), було доведено, що зазначені фінансові показники є ключовими для формування загальної стратегії корпорації та її розвитку. Досягнення високих результатів за визначеними трьома головними напрямками дозволяє корпорації

сформувати ефективну систему стратегічного управління, підвищити її конкурентоспроможність і, бути лідером у рейтингу стійких корпорацій на світовому і національному рівнях.

Таким чином, високий показник стійкості європейських корпорацій є результатом вдалої фінансової спроможності корпорацій вчасно реагувати на зовнішні економічні виклики і коригувати чинну стратегію корпорацію відповідно до наявних змін.

Для підвищення ефективності моделі стратегічного фінансового менеджменту українських корпорацій у сучасних економічних умовах потрібно: відстежувати ризики для оцінки кредитоспроможності, платоспроможності та ліквідності, комплексне фінансове планування, а також постійне коригування стратегічних напрямів корпорацій за умов невизначеності з урахуванням концепції сталого (стійкого) розвитку. Зазначені напрями дозволять вітчизняним корпораціям стимулювати бізнес в умовах пандемії та підвищити конкурентоспроможність корпорацій на світовому фінансовому ринку.

Література

1. Delkhosh M., Mousavi H. Strategic Financial Management Review on the Financial Success of an Organization. *Mediterranean Journal of Social Sciences*. 2016. Vol. 7 (2). P. 30—34.
2. Kenton W., Drury A. Strategic Financial Management. *Investopedia*. 2020. September 7. URL : <https://www.investopedia.com/terms/s/strategic-financial-management.asp> (date of access: 21.02.2021).
3. Elhossary R., Telan K., Fatima M. B., Nobanee H. Strategic Financial Management and Sustainability. 2020. URL : https://www.researchgate.net/publication/342702982_Strategic_Financial_Management_and_Sustainability (date of access: 21.02.2021).
4. Ukko J., Nasiri M., Saunila M., Rantala T. Sustainability strategy as a moderator in the relationship between digital business strategy and financial performance. *Journal of Cleaner Production*. 2019. № 236 (1). URL : <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S095965261932476X?via%3Dihub>.
5. Al Ahbabi A. R., Nobanee H. Conceptual Building of Sustainable Financial Management & Sustainable Financial Growth. 2019. № 19. URL : https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=3472313 (date of access: 21.02.2021).
6. Файвіщенко Д., Дубовик Т., Савчук А., Романченко Т. Стратегічний вплив інновацій на фінансовий стан підприємств. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики*. 2021. № 4 (35). С. 411—417.
7. Орлова Н. С., Ладонько Л. С., Філіпова Н. В., Мітал О. Г. Репутація соціально відповідальних корпорацій на світовому фінансовому ринку. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики*. 2021. № 4 (35). С. 144—151.
8. Orlova N., Marukhlenko O. The European Union effective investment policy formation based on cluster analysis. *32nd International Business Information Management Conference, Seville, Spain 15—16 November, 2018*. Seville, 2018. P. 302—314.
9. Вплив COVID-19 та карантинних обмежень на економіку України. Київ : Центр прикладних досліджень Представництва Фонду Конрада Аденауера в Україні, 2020. 56 с.
10. 2019 Global 100 results. *Corporate knights*. 2019. URL : <https://www.corporateknights.com/reports/2019-global-100/2019-global-100-results-15481153> (date of access: 21.02.2021).
11. Професійний рейтинг корпоративної стійкості українського бізнесу на основі провідних міжнародних практик. *Sustainable Ukraine*. URL : <https://sustainableukraine.com/ua/index.html> (дата звернення: 21.02.2021).
12. NPS benchmarks. *Customer.guru*. URL : <https://customer.guru/net-promoter-score/benchmarks> (date of access: 21.02.2021).
13. Global 2000: The World's Largest Public Companies. *Forbes*. URL: <https://www.forbes.com/global2000/#58997f81335d> (date of access: 21.02.2021).
14. Індекс прозорості компаній України 2019 / Професійна асоціація корпоративного управління. Київ, 2020. URL : https://cgpa.com.ua/wp-content/uploads/2020/10/Transp_index_2019_ua_full_web.pdf (дата звернення: 21.02.2021).

Статтю рекомендовано до друку 24.03.21

© Решетник Н. І., Насікан Н. І., Клименко О. М.,
Світлична К. С., Сулова Т. О.

References

1. Delkhosh, M., & Mousavi, H. (2016). Strategic Financial Management Review on the Financial Success of an Organization. *Mediterranean Journal of Social Sciences*, 7 (2), 30—34.
2. Kenton, W., & Drury, A. (2020, September 7). Strategic Financial Management. *Investopedia*. Retrieved February 21, 2021, from <https://www.investopedia.com/terms/s/strategic-financial-management.asp>.
3. Elhossary, R., Telan, K., Fatima, M. B., & Nobanee, H. (2020). Strategic Financial Management and Sustainability. *researchgate.net*. Retrieved February 21, 2021, from https://www.researchgate.net/publication/342702982_Strategic_Financial_Management_and_Sustainability.
4. Ukko, J., Nasiri, M., Saunila, M., & Rantala, T. (2019). Sustainability strategy as a moderator in the relationship between digital business strategy and financial performance. *Journal of Cleaner Production*, 236 (1). Retrieved from <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S095965261932476X?via%3Dihub>.
5. Al Ahbabi, A. R., & Nobanee, H. (2019). Conceptual Building of Sustainable Financial Management & Sustainable Financial Growth. *apers.ssrn.com*. February 21, 2021, from https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=3472313.
6. Faivishenko, D., Dubovyk, T., Savchuk, A., & Romanchenko, T. (2021). Stratehichniy vplyv innovatsii na finansoviy stan pidpriemstv [Strategic injection of innovation to the financial mill of industrial enterprises]. *Finansovo-kredytna diialnist: problemy teorii ta praktyky — Financial and credit activities: problems of theory and practice*, 4 (35), 411—417 [in Ukrainian].
7. Orlova, N. S., Ladonko, L. S., Filipova, N. V., & Mital, O. H. (2021). Reputatsiia sotsialno vidpovidalnykh korporatsii na svitovomu finansovomu rynku [Reputation of socially leading corporations in the financial market]. *Finansovo-kredytna*

- diialnist: problemy teorii ta praktyky* — *Financial and credit activities: problems of theory and practice*, 4 (35), 144—151 [in Ukrainian].
8. Orlova, N., & Marukhlenko, O. (2018). The European Union effective investment policy formation based on cluster analysis. *32nd International Business Information Management Conference, Seville, Spain 15—16 November, 2018*. Seville.
 9. *Vplyv COVID-19 ta karantynnykh obmezhen na ekonomiku Ukrainy [The injection of COVID-19 and quarantine into the economy of Ukraine]*. (2020). Kyiv: Tsentr prykladnykh doslidzhen Predstavnytstva Fondu Konrada Adenauera v Ukraini [in Ukrainian].
 10. 2019 Global 100 results. (2019). *corporateknights.com*. Retrieved February 21, 2021, from <https://www.corporateknights.com/reports/2019-global-100/2019-global-100-results-15481153>.
 11. Profesiyni reitynh korporatyvnoi stiihosti ukrainskoho biznesu na osnovi providnykh mizhnarodnykh praktyk [Professional rating of the corporate sustainability of the Ukrainian business based on the provincial international practices]. (n. d.). *Sustainable Ukraine*. Retrieved February 21, 2021, from <https://sustainableukraine.com/ua/index.html> [in Ukrainian].
 12. NPS benchmarks. (n. d.). *Customer.guru*. Retrieved February 21, 2021, from <https://customer.guru/net-promoter-score/benchmarks>.
 13. Global 2000: The World's Largest Public Companies. *Forbes*. (n. d.). Retrieved February 21, 2021, from <https://www.forbes.com/global2000/#58997f81335d>.
 14. Profesiina asotsiatsiia korporatyvnoho upravlinnia. (2020). *Indeks prozorosti kompanii Ukrainy 2019 [Transparency Index of Ukrainian Companies 2019]*. Kyiv. Retrieved February 21, 2021, from https://cgpa.com.ua/wp-content/uploads/2020/10/Transp_index_2019_ua_full_web.pdf [in Ukrainian].
- Статтю рекомендовано до друку 24.03.21* © Reshetnyk N., Nasikan N., Klymenko O., Svitlychna K., Suslova T.